

Rådhuspladsen 2, 8000 Aarhus C

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale
Forhold

leo@sm.dk

15. august 2014
Side 1 af 2

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om so- cial service

(Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesom-
rådet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller
indgribende lidelse).

Aarhus Kommune vurderer, at lovforslaget overordnet opfylder formålet om
regelforenkling og mindre administration på området.

Aarhus Kommune har dog følgende kommentarer til lovforslaget:

§ 41 bliver subsidiær

Lovforslagets tilføjelse til servicelovens § 41, stk. 1, 2.pkt ("*og ikke kan dæk-
kes efter andre bestemmelser i denne lov eller efter anden lovgivning*") vil
medføre en ændring i den nugældende retstilstand. Det er således Aarhus
Kommunes vurdering, at der er tale om en ændring i forhold til § 41's subsi-
diaritet i regi af serviceloven. Her tænkes især på aflastning efter § 44 jf. §
84, stk. 1 kontra aflastning efter § 41. I lovforslaget under kapitel 2.2.2. kal-
der ministeriet dette en præcisering.

Denne vurdering er Aarhus Kommune ikke enig i.

Det fremgår af ministeriets svar november 2013 på Københavns Kommunes
responsum fra Advokatfirmaet Horten sendt til ministeriet november 2011, at
Kammeradvokaten vurderer, at det er tvivlsomt, hvorvidt § 41 er subsidiær til
anden støtte efter serviceloven.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at ændringen vil være forbundet
med store økonomiske konsekvenser for Aarhus Kommune. I 2013 anvend-
te Aarhus Kommune 43,8 mio. kr. til aflastning efter § 41, som der gives
statsrefusion på 50 % på. Det må antages, at meget store dele af denne
aflastning fremover skal bevilges efter § 44 jf. § 84, stk. 1, som der ikke gi-
ves statsrefusion på.

I værste fald vil Aarhus Kommune kunne miste op til 20 mio. kr. årligt i stats-
refusion.

Derudover vurderes det, at den fleksibilitet, der er i reglerne i dag ved aflast-
ning efter § 41, vil indskrænkes.

Såfremt forslaget vedtages, forudsætter Aarhus Kommune, at kommunernes
faktiske udgifter kompenseres jf. principperne for DUT.

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Aarhus Kommune

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte e-mail:
direktoeren@msb.aarhus.dk
www.aarhus.dk/msb

Sag: 14/019696-3

Hvad forstås der ved beløbet i § 41, stk. 3, 1. pkt. jf. § 182, stk. 1
Formuleringen af lovforslaget kan give anledning til nogen forvirring om, hvorvidt der er tale om årlig satsregulering af en families merudgifter eller om der alene henvises til, at minimumsbeløbet på 4524 kr. satsreguleres en gang årligt.

15. august 2014
Side 2 af 2

Aarhus Kommune vil derfor anmode om, at dette præciseres.

Private sundhedsforsikringer

Af lovforslaget fremgår følgende:

Private sundhedsforsikringer: Det er fremover ikke muligt at få dækket udgifter, der i forvejen dækkes af private sundhedsforsikringer (ændring på vejledningsniveau).

Det fremgår dog ikke af lovforslagets bemærkninger, hvilke overvejelser lovgiver har gjort sig herom, eksempelvis om der er tale om refusion af medicinudgifter fra private sundhedsforsikringer, der ikke længere kan dækkes af servicelovens § 41.

Såfremt dette er tilfældet, vil der blive påført kommunerne en større administrationsopgave, idet det i hvert enkelt tilfælde og hvert år skal undersøges, om borgeren har modtaget refusion fra privat sundhedsforsikring eller ej og eventuelt i hvilket omfang.

Vedrørende bekendtgørelse

I bemærkningerne til lovforslaget foreslås bekendtgørelse nr. 1548 af 16.12.2013 (hvis lovforslaget vedtages) rettet. *"Det vil i bekendtgørelsen blive fastsat, at uanset stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, som ligger til grund for kommunens fastsættelse af den udbetalte hjælp, kan ydelsesmodtager først forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse".*

Aarhus Kommune kan tilslutte sig forslaget om en enkelt årlig omberegning som udgangspunkt.

Vedrørende § 2, stk. 2 i lovforslaget

Aarhus Kommune vurderer, at der det første år med omberegning efter de nye regler vil være en ekstra arbejdsbyrde for kommunerne. Der bør tages hensyn til dette i kompensationen til kommunerne.

Med venlig hilsen

Direktør Erik Kaastrup-Hansen

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale
Forhold
Att.: Lene Østergaard
leo@sm.dk

12-08-2014

Høringssvar vedrørende lovforslag om ændring af Lov om Social Service (forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse)

Hermed fremsendes høringssvar fra Aalborg Kommune vedrørende forslag om ændring af Lov om Social Service (forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse).

Nyt standardbeløb:

Det foreslås, at det eksisterende udmålingssystem med ottendedele af et standardbeløb afskaffes og at udmålingen af ydelsen fremover sker ved, at der afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100 kr. i forhold til de sandsynliggjorte merudgifter. Det fremgår at der ved den foreslåede ændring vil blive skabt en tættere sammenhæng mellem den udmålte ydelse og det konkrete behov for hjælp, idet omfanget af over- og underkompensation mindskes i forhold til det nuværende system.

Vi er enige i denne betragtning. Det er samtidigt vores opfattelse, at det nye udmålingssystem vil være lettere for borgerne at forstå.

Administrativ lettelse:

Det fremgår endvidere, at det nye udmålingssystem vil skabe en administrativ lettelse for kommunerne, idet det komplicerede udmålingssystem med afrunding til nærmeste ottendedele af standardbeløbet afskaffes.

Denne betragtning er vi ikke enige i. De benævnte komplicerede beregninger er løst ved udarbejdelse af regneark og beregningsprogrammer, hvor de sandsynliggjorte udgifter blot indtastes, en øvelse der stadig skal foretages i det nye udmålingssystem, da ydelsesmodtagerne har krav på en opgørelse over merudgifterne. Grundet de i praksis etablerede arbejdsprocedurer samt regneark vil den administrative lettelse dermed være af et begrænset omfang.

Omberegning:

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget foreslås, at der foretages konsekvensændringer i bekendtgørelse 1548 af 16.12.2013 om hvornår ydelsesmodtageren har ret til at få omberegnet et tidligere fastsat tilskud til dækning af merudgifter. I denne forbindelse foreslås, at ydelsesmodtageren først kan forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse.

Social Sekretariat

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
Sønderbro 12
9000 Aalborg

Sagsnr.:
2014-33952
Dok.nr.:
2014-251456
Init.: HHN
EAN nr.: 5798003743394

Bemærkningerne til lovforslaget behandler kun spørgsmålet om genberegning i relation til stigning i allerede sandsynliggjorte merudgifter. Det bemærkes imidlertid, at i langt de fleste tilfælde hvor forældrene ønsker omberegning, er det fordi der opstår nye merudgifter, hvilket i alle tilfælde kræver en ny vurdering / bevilling. Ministeren bedes derfor venligst præcisere følgende:

- om reglerne om den årlige genberegning og betaling med tilbagevirkende kraft kun finder anvendelse ved stigning i de merudgifter, som danner grundlag for den oprindelige beregning af merudgifter?
Eller
- om reglerne om årlig genberegning og betaling med tilbagevirkende kraft tillige finder anvendelse på nye merudgifter, som er opstået efter at den oprindelige beregning er foretaget?

Det bemærkes, at i sidstnævnte situation vil vurderingen og bevilling af dækning af de nyopståede merudgifter først blive foretaget på tidspunktet for omberegningen af ydelsen. Dermed brydes princippet om at merudgifter som udgangspunkt først ydes fra ansøgningstidspunktet. Hertil kommer, at borgerne først får afklaring af, om en given merudgift dækkes på det tidspunkt, hvor kommunen træffer afgørelser herom og dermed på et senere tidspunkt end borgeren påtager sig udgiften.

Det bør præciseres, at såvel omberegning samt eventuel dækning af merudgifter ved nyopståede hjælpebehov med tilbagevirkende kraft altid vil skulle ske ved en afgørelse herom til borgeren.

Det bemærkes endeligt, at det bør præciseres, at såfremt merudgifterne falder, vil ydelsesmodtager være forpligtet til at orientere kommunen herom. Kommunen kan herefter vurdere om der skal foretages omberegning som følge af heraf eller om den først skal foretages i forbindelse med omberegningen efter et år.

Det er vores vurdering, at ingen af de ovennævnte ændringsforslag vil medføre administrative besparelser eller lettelser for kommunerne.

Præcisering af subsidiaritetsprincippet

Det foreslås, at det for at præcisere bestemmelsens subsidiære karakter tilføjes i § 41, stk. 1, 2. pkt., at det er en betingelse, at merudgifterne ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov. Konkret betyder dette, at hjælp efter anden lovgivning skal være udtømt, før Servicelovens § 41 kan bringes i anvendelse. Tilsvarende gælder i forhold til hjælp efter andre bestemmelser i Serviceloven, således at hvis der er en bestemmelse, der er rettet mod et specifikt behov, f.eks. aflastning efter Servicelovens § 44, jf. § 84, skal denne bestemmelse anvendes forud for Servicelovens § 41. Det fremgår at lovforslaget ikke medfører økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Det er vores opfattelse, at den foreslåede ændring vil medføre en ny retstilstand, som vil indskrænke den fleksibilitet, som reglerne i dag giver kommunerne. Det er samtidig vores opfattelse, at dette vil medføre væsentlige økonomiske konsekvenser for kommunerne i forhold til mistet statsrefusion. Der henvises endvidere til KL's brev til 6-byerne af 13. december 2013.

Da tolkningen netop mellem Servicelovens § 41 og § 44, jf. § 84 igennem flere år har været forbundet med massive problemer, ønskes der en præcisering af hvornår at Servicelovens øvrige bestemmelser omkring aflastning ikke er tilstrækkelige, jf. følgende formulering i vejledningen og i bemærkninger til lovforslaget: *Konkret fremgår det af dette vejledningspunkt, at hvis en af Servicelovens øvrige aflastningsordninger ikke er tilstrækkelige i det konkrete tilfælde, kan der ydes hjælp til*

dækning af nødvendige merudgifter til ansættelse af en hjælper efter Servicelovens § 41 til aflastning.

Venlig hilsen

Hanne Husted Manata
Socialchef

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold
Holmens Kanal 22

1060 København K

leo@sm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 4. juli 2014
SAGSNR.: 2014 - 1807
ID NR.: 300727

Høring - over forslag til lov om ændring af lov om social service (Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn)

Ved e-mail af 23-06-2014 har Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet har modtaget forslag til ændring af Lov om social service (Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse).

Advokatrådet har med glæde konstateret, at der med lovforslaget tilstræbes at skabe en højere grad af sammenhæng mellem den rettighed, der tillægges borgerne i Serviceloven og den retsfølge (udbetaling), der opleves af borgerne. Dette er til gavn for retssikkerheden og vil højne borgerens oplevelse af at kunne gennemskue reglerne om merudgifter. Advokatsamfundet kan derfor tilslutte sig lovforslaget, som det er fremsat.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold
leo@sm.dk

Ankestyrelsens hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om social service

15. august 2014

Ankestyrelsen har den 23. juni 2014 modtaget ministeriets høring over ovennævnte lovforslag.

J.nr. 2014-0017-35637

Ankestyrelsen Aalborg
7998 Statsservice

Vi er enige i, at det er hensigtsmæssigt at ensrette reglerne om udmåling af merudgifter til børn og merudgifter til voksne.

Tel +45 3341 1200

Lovforslagets § 1, pkt. 2:

Vi er enige i en præcisering af subsidiaritetsprincippet. Det bør dog fremgå, at det ikke er undtagelsesfrit, hvilket en ren ordlydsfortolkning kunne tyde på. Her tænker vi særligt på samspillet med sektoransvarsprincippet og afsnittet om samspillet med aktivloven på side 7 i lovbemærkningerne.

ast-aalborg@ast.dk
sikkermail.aalborg@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Lovforslagets § 1, pkt. 3:

Det er efter vores opfattelse usikkert, hvorvidt de konkrete eksempler på merudgifter, der er nævnt i den foreslåede § 41, stk. 2 giver øget klarhed, eller om det medfører en risiko for modsætningslutning.

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Derudover kan formuleringen af de foreslåede stk. 2 og 3 efter vores opfattelse give anledning til misforståelser i forhold til vurderingen af bagatelgrænsen, når der er tale om flere børn. Med betoningen af det enkelte barn i den foreslåede stk. 2, skaber det efter vores opfattelse uklarhed om, hvorvidt reglerne om bagatelgrænsen, som følger herefter i stk. 3, også gælder for det enkelte barn. Det bør derfor fremgå, om den nugældende praksis ved flere børn ønskes opretholdt. Vi henviser til pkt. 174 i nugældende vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

I forhold til reglerne om afrunding af ydelsen, foreslår vi, at reglerne på børne- og voksenområdet ensrettes. Lovforslaget lægger op til, at der på børneområdet både rundes op og ned, mens der på voksenområdet altid rundes op.

Derudover foreslår vi, at "skønnede" merudgifter i det foreslåede stk. 3 ændres til "sandsynliggjorte" merudgifter, som anvendes i stk. 2, således at der anvendes samme begreb. Dette vil skabe øget klarhed.

Lovbemærkningerne:

Det fremgår af side 7-8 i lovbemærkningerne, at det vil blive fastsat i bekendtgørelsen, at ydelsesmodtageren først kan forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse. Dette gælder uanset stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, som ligger til grund for kommunens fastsættelse af den udbetalte hjælp. Længere nede fremgår det, at ydelsesmodtageren højst vil komme til at bære ekstra merudgifter et år, medmindre kommunen selv har ændret i løbet af året, for eksempel ved nye hjælpebehov. Det er efter vores opfattelse uklart, om begrænsningen i ydelsesmodtagerens adgang til at få en genberegning også gælder, hvis der opstår nye hjælpebehov i løbet af året, eksempelvis hvis der søges om dækning af kursusudgifter eller der opstår et behov for ny medicin. Vi foreslår, at det præciseres.

Vi bemærker, at der kan opstå tvivl om, hvorvidt der er tale om en praksisændring med hensyn til ydelsesmodtagerens oplysningspligt.

Høringsbrevet:

Det fremgår af høringsbrevet, at der foreslås en ændring på vejledningsniveau, således at det fremover ikke er muligt at få dækket udgifter, der i forvejen dækkes af private sundhedsforsikringer. Vi er enige i, at det er hensigtsmæssigt med denne ensretning med reglerne på voksenområdet. Det foreslås dog, at dette fastsættes i bekendtgørelsen, ligesom tilfældet er på voksenområdet, jf. § 11, stk. 2 i bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse. Dette vil medføre et mere sikkert retsgrundlag for at ændre den faste praksis, der har udviklet sig med henvisning til nugældende vejlednings pkt. 181.

Yderligere bemærkninger:

Vi foreslår en yderligere ensretning af områderne, således at det præciseres i bekendtgørelsen, at behovet skal vurderes i forhold til familier med ikke-handicappede børn på samme alder og i samme livssituation.

Derved tydeliggøres sammenligningsgrundlaget på samme måde som på voksenområdet, jf. § 5, stk. 1, 2. pkt. i bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

Endelig gør vi opmærksom på, at der i lovforslagets § 2, stk. 2 er en skrivefejl. Der står "...hvor der udbetales tilskud efter reglerne de hidtil gældende regler." Her skal "reglerne" slettes.

Venlig hilsen

Malene Riber Faarbæk

Rikke Lomholt Olsen

Fra: Lovekspeditionen
Sendt: 23. juni 2014 13:13
Til: Lene Østergaard Hansen
Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service.....

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening [<mailto:DA@da.dk>]
Sendt: 23. juni 2014 13:07
Til: Lovekspeditionen
Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service.....

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
Chefsekretær

Fra: Lovekspeditionen [<mailto:p-lex@sm.dk>]
Sendt: 23. juni 2014 11:19
Til: Udsendelse Social- og Integrationsministeriet
Cc: Lene Østergaard Hansen; Elsebeth Jensen
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service.....

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Holmens Kanal 22, 1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail sm@sm.dk
J.nr. 2014-631

Dato 23.06.2014

Til myndigheder og organisationer, jf. vedlagte høringsliste

Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service
(Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse)

Til
Social- og Integrationsministeriet
Att. Lene Østergaard,
e-mail: leo@sm.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 15. august 2014
Sag 16-2014-00398 - Dok. 166299 SL/kp/kft

Hørings svar til lov om ændring af social service (Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse)

Danske Handicaporganisationer (DH) anerkender behovet for et mere forenklet udmålingssystem for dækning af merudgifter, da de nuværende regler opleves som komplicerede at forstå.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser:

Til § 1

Til nr. 2

Lovbemærkningernes præcisering af, at merudgifter vil skulle anvendes forud for aktivlovens regler om transbestemt hjælp, er meget vigtig. Ellers vil man kunne risikere, at personer inden for målgruppen fx kan blive henvist til at søge om flyttehjælp som en transbestemt ydelse efter aktivlovens regler, selvom en flytning er begrundet i barnet eller den unges nedsatte funktionsevne. Der henvises desuden i lovbemærkningerne til, at det svarer til Ankestyrelsens praksis vedrørende servicelovens § 100 på voksenområdet.

DH skal anmode om, at denne præcisering kommer til at fremgå direkte af vejledningen, og DH forventer, at vejledningen ligger klar samtidig med lovændringen. Hvis denne præcisering af subsidiærprincippet alene findes i lovbemærkningerne, vil den ikke nå de sagsbehandlere, der skal implementere loven i praksis.

Til nr. 3

Det eksisterende udmålingssystem med ottendele af et standardbeløb er svært at forstå og forklare. Derfor er det under alle omstændigheder en mere enkel model med afrunding til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100 kr.

DH finder det dybt kritisabelt, at uanset stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, som ligger til grund for kommunens fastsættelse af den udbetalte hjælp, kan ydelsesmodtageren først forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år regnet fra den seneste

fastsættelse. Først herefter kan ændringen ske med tilbagevirkende kraft til det tidspunkt, hvor stigningen i de sandsynliggjorte merudgifter fandt sted.

Her er tale om en indskrænkning af borgernes ret til rimelig omberegning, som DH betragter som et alvorligt retssikkerhedsproblem.

For det første vil der være familier, der vil have vanskeligheder med selv at afholde de nødvendige merudgifter til fx medicin og behandling, indtil de kan ydes med tilbagevirkende kraft. For det andet vil der være usikkerhed om, i hvilket omfang de efterfølgende vil kunne få dækket de merudgifter, de selv afholder, inden ydelsen bliver fastsat på ny. Nogle af ændringerne kan være endog meget store. Andre ændringer kan være betinget af en helt ny type merudgifter, som kommunen endnu ikke har forholdt sig til. Det er med andre ord ikke kun et spørgsmål om ændringer i størrelsen på allerede bevilgede merudgifter, men kan også være nye typer af merudgifter.

Hvis en familie eksempelvis får frataget deres støtte til køb af bil med henvisning til, at kørselsbehovet ikke er tilstrækkelig stort, og de derfor skal søge deres kørselsbehov dækket som merudgifter via servicelovens § 41, hvordan skal familien så vide og kende retningslinjerne for, hvor meget fx taxa-kørsel, der vil blive dækket, når de først kan forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år?

Denne indskrænkning af borgernes ret til justering af merudgiftsydelsen inden for 1 år vil derfor både kunne skabe usikkerhed i familierne om, hvad der efterfølgende kan dækkes og give familierne økonomiske problemer i perioden. Det er muligt, der er kommuner, der vil foretage en omberegning, hvis udgifterne ændrer sig meget, eller hvis der kommer nye merudgifter til. Men det er ikke rimeligt, at familierne skal være afhængig af den enkelte kommunes velvilje. De skal selvfølgelig have ret til og mulighed for at få foretaget en omberegning, hvis der er tale om store ændringer, hvis det ikke har været muligt at forudse alle udgiftstyper, eller nye merudgiftstyper kommer til.

I forhold til "nye familier", der ofte har svært ved at forudse deres behov for dækning af merudgifter, fremgår det bl.a. i dag af vejledningens pkt. 175: "*Der skal ske en opfølgning på, om den udmålte ydelse dækker de konkrete behov..... Det kan være svært i starten af et forløb at få alle de merudgifter med, som har tilknytning til barnets nedsatte funktionsevne eller kroniske eller langvarige lidelse. Det må derfor overvejes at lave en opsamling efter en kortere periode, fx 2-3 måneder efter ydelsen udmåles første gang.*"

Spørgsmålet er, hvordan dette rimelige hensyn tænkes tilgodeset med den skærpede lovgivning om, at ydelsesmodtageren først kan forlange at få fastsat en ny ydelse efter 1 år.

DH ønsker endvidere opklaret, hvilke konsekvenser denne 1 års regel vil få for den eksisterende mulighed for retten til at få dækket en enkeltstående merudgift, jf. BEK nr. 1548 af 6/12/2013 § 5, stk. 3. Her fremgår det, at hvis der opstår behov for dækning af en

enkeltstående merudgift, kan dette ske ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb.

Bagatelgrænsen på årligt 4524 kr. foreslås bevaret uændret. DH skal dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at betegnelsen "bagatelgrænse" om en minimumsgrænse for bevilling af merudgifter er misvisende. For mange familier er årlige merudgifter på 4524 kr. årligt belastende høje, hvorfor det er misvisende at kalde det en bagatelgrænse. Det er på denne baggrund samtidig ønskeligt, at minimumsgrænsen nedsættes væsentligt.

Til § 2

Reglerne skal træde i kraft den 1. januar 2015, mens kommunerne senest 1 år efter den 1. januar 2016 skal have genberegnet alle sager om merudgiftsydelser til børn. Det betyder, at der fra 1. januar 2016 ikke er nogen, der får ydet tilskud til dækning af merudgifter efter de hidtil gældende regler.

Det efterlader et spørgsmål om, hvordan familier, der har fået deres merudgifter revurderet før 1.1.2015, er stillet i denne overgangsperiode, fx med hensyn til genvurdering af merudgifter. De har fået beregnet merudgifter efter de hidtil gældende regler med mulighed for omberegning i perioden og med mulighed for at få dækket enkeltstående udgifter, men omfattes nu af de nye regler, der først er fuldt implementeret i 2016. Hvordan er retstilstanden for disse familier i den nævnte periode?

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formand

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

Holmens Kanal 22

1060 København K

Sendt til: sm@sm.dk og leo@sm.dk

15. august 2014

Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service

(Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse)

Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til forslaget vedr. forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen

Med venlig hilsen

Rasmus Larsen Lindblom
Velfærdspolitisk chefkonsulent

Dato 14.08.2014
Att.: Lene Østergaard (leo@sm.dk)

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration
og Sociale Forhold
Holmens Kanal 22
1060 København K

Toldbodgade 19 B · DK 1253 København K · T 7010 1099 · ds@socialrdg.dk · www.socialrdg.dk · CVR DK 6335 6018

Hørings svar til lov om ændring af social service (Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne og indgribende lidelse)

Dansk Socialrådgiverforening (DS) takker for lejligheden til at afgive høringssvar til ovenstående høring.

Generelle bemærkninger

DS ønsker indledningsvis at kvittere for ambitionen om at ville bidrage til at lette administrationen af merudgiftsordningen i kommunerne og dermed mindske bureaukratiet på det sociale område. Bl.a. forholder vi os positivt til en forenkling af udmålingssystemet, herunder den foreslåede afrunding til nærmeste 100 kr. og dermed afskaffelse af den komplicerede regel om, at udbetaling skal ske til det nærmeste kronebeløb deleligt med otte.

Specifikke bemærkninger

Til § 1

Præciseringen i lovbemærkningerne af, at merudgifter skal anvendes forud for aktivlovens regler om tvangsbestemt hjælp, er meget vigtig. Da man ellers kan risikere, at borgere inden for målgruppen eksempelvis skal søge om særskilt hjælp inden for aktivloven for tvangsbestemte forhold, der er begrundet i barnet og den unges nedsatte funktionsevne. For at øge kendskabet til dette subsidærprincip bl.a. blandt socialrådgiverne, bør denne præcisering fremgå direkte af vejledningen, som DS forventer ligger klar samtidig med, at lovændringen træder i kraft.

Til § 4

En vedtagelse af lovforslaget vil indebære, at merudgifterne kun vil blive genberegnet en gang årligt. Det er u hensigtsmæssigt. Forslaget vil i praksis både kunne skabe store økonomiske udfordringer for nogle familier, som frem til genberegningstidspunktet selv vil skulle stå med diverse udlæg samt en stor usikkerhed om, hvorvidt de rent faktisk vil kunne få udgifterne dækket som en merudgift. Forslaget er dermed forbundet med en risiko for, at nogle udgifter simpelthen ikke vil blive afholdt, grundet usikkerheden for, hvad genberegningen vil vise.

DS mener derfor, at det bør være muligt at foretage en genberegning løbende i hhv. de situationer, hvor udgifterne ændrer sig meget, og/eller der kommer helt nye udgifter til.

Endelig finder vi lovforslaget uklart i forhold til, hvorvidt familierne fortsat skal gøre opmærksom på en ændring, når den opstår, eller om de kan vente til den årlige genberegning. DS forventer, at der, hvis lovforslaget vedtages, vil blive taget højde herfor i forbindelse med konsekvensændringen af bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom.

Med venlig hilsen

Niels Christian Barkholt
Næstformand, Dansk Socialrådgiverforening

Rikke Lomholt Olsen

Fra: Jan Simon Petersen <jasp@FOA.DK>
Sendt: 25. juni 2014 13:03
Til: Lene Østergaard Hansen
Cc: Jakob Sølvhøj; May-Ann Riis Pedersen; Morten Bruun Søgaard
Emne: vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om social service

Til ministeriet

Vedrørende Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service
(Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse)

FOA har ikke kommentarer til forslaget om ændring af lov om social service

Med venlig hilsen

Jan Simon Petersen - Pædagogisk konsulent - Cand. Pæd.
FOA - Fag og Arbejde - Staunings Plads 1 - 3 - 1790 Kbh. V
Tlf. 46 97 26 06 mobil 21 76 49 49 - jasp@foa.dk

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold
Holmens kanal 22
1060 København K.
Att.: leo@sm.dk

København, 5. august 2014

Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service

(Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse)

Generelle bemærkninger

HK/Kommunal har modtaget ovennævnte forslag til høring, og vi vil benytte lejligheden til at komme med følgende kommentarer:

Vi kan i HK/Kommunal erklære os enige i formålet med lovforslaget om, at der sker en forenkling af udmålingssystemet for hjælp til dækning af merudgifter til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse i servicelovens § 41, samt at der sker en præcisering anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen.

Lovforslaget lægger op til at skabe en tættere sammenhæng mellem det enkelte barns faktiske behov for hjælp til dækning af merudgifter og den udbetalte ydelse, samt at lette kommunernes administration af ordningen. Vi kan tilslutte os lovforslagets intention, da nuværende lovgivning på området opleves kompliceret og administrativt besværligt. Samtidig er det uigennemskueligt for borgerne. Efter nuværende lovgivning udbetales de sandsynliggjorte merudgifter ud fra faste satser, hvis de ligger inden for et givent interval. Det betyder, at der sker hhv. over- eller underkompensation ud fra de faktiske behov for hjælp. Det har i praksis medført megen utilfredshed hos borgere, der har oplevet at blive underkompenseret for de faktiske merudgifter, når de samtidig oplever, at andre er blevet overkompenseret.

Socialpolitiske bemærkninger:

HK/Kommunal er enige i lovforslagets ændringer vedr. § 41 stk. 2 og 3, hvoraf fremgår at udmålingen af tilskud sker på grundlag af sandsynliggjorte merudgifter for det enkelte barn, og at tilskuddet fastsættes ud fra de skønnede merudgifter pr. måned (afrundet til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100), når de skønnede merudgifter mindst udgør bagatelgrænsen.

Vi mener, at ændringerne vil sikre et mere enkelt udmålingssystem end i nuværende lovgivning, og at der er mere sammenhæng mellem de faktiske merudgifter, og den udbetalte merudgiftsydelse.

Den nye ordning vil være et fremskridt, idet problemet med over-/underkompensation vil blive reduceret, og det vil i praksis betyde, at det vil blive lettere, at administrere lovgivningen.

HK/Kommunal kan bakke op om ændringsforslaget til § 41 stk. 1, 2. pkt., hvorefter det præciseres, at subsidiaritetsprincippet er gældende, og at hjælp efter anden lovgivning skal være udtømt, før servicelovens § 41 kan bringes i anvendelse.

Der er i lovforslaget lagt op til, at der skal ske konsekvensændringer i bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013. Vi noterer os, at der ikke er lagt op til ændringer i forhold til betingelser for at modtage merudgifter. Der lægges derimod op til, at indføre bestemmelse om, at ydelsesmodtageren først kan forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse af tilskuddet til merudgifterne.

HK/Kommunal er enige i konsekvensændringen ud fra bemærkningerne om, at der sker regulering af tilskuddet med tilbagevirkende kraft, hvis beregningen viser, at der er sket en stigning i de sandsynliggjorte merudgifter i perioden siden sidste beregning. Endv. er vi enige i bemærkningerne om, at der i tilfælde af, at der er sket et fald i de sandsynliggjorte merudgifter, så må der ikke rejses et tilbagebetalingskrav.

Med venlig hilsen
HK Kommunal

Mads Samsing
Næstformand

Ministeriet for Børn, Ligestilling,
Integration og Sociale Forhold
leo@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8905
MOBIL 3269 8905
MAF@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/30874/MAF/EER

HØRING OVER FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIAL SERVICE

14. AUGUST 2014

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har ved e-mail af 23. juni 2014 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til høring over forslag til lov om ændring af lov om social service (Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse).

Instituttet har følgende bemærkninger:

Formålet med lovforslaget er blandt andet at forenkle udmålingssystemet for hjælp til dækning af merudgifter til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse i § 41 i lov om social service.

Det fremgår af forarbejderne til lovforslaget, at der som følge af vedtagelsen af lovforslaget vil blive foretaget ændringer af bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom. For eksempel vil muligheden for løbende genberegning af merudgifter begrænses således at en ny fastsættelse af merudgiftsydelsen først kan ske, når der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse. Hvis kommunen ved genberegning finder grundlag for at hæve merudgiftsydelsen, skal ændringen ske med tilbagevirkende kraft. En ydelsesmodtager skal således højst bære ekstra merudgifter et år, hvorefter der ydes hjælp med tilbagevirkende kraft. Ved nedsættelse af merudgifterne kræves ikke tilbagebetaling.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at udmålingssystemet forenkles. Instituttet finder imidlertid, at en familie med lille økonomisk råderum risikerer at få svært ved selv at afholde øgede merudgifter i op til et år, før disse kan refunderes med

tilbagevirkende kraft. Institutet finder således, at der bør indføres en mulighed for undtagelsesvist at få foretaget en ny fastsættelse af merudgiftsydelsen inden der er forløbet et år fra den seneste fastsættelse.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at der indføres mulighed for undtagelsesvist at få foretaget en ny fastsættelse af merudgiftsydelsen inden der er forløbet et år fra den seneste fastsættelse.

Der henvises til j.nr. 2014-631.

Med venlig hilsen

Martin Futtrup

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold
Holmens Kanal 22
1066 København K.

Sendt pr. mail til leo@sm.dk.

Høringssvar fra KL vedr. forslag til lov om ændring af lov om social service, § 41

KL har den 23. juni 2014 modtaget forslag til ændring af lov om social service. Det har ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden høringsfristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle endelige bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet. KL tager endvidere forbehold for de økonomiske konsekvenser af udkastet til ændring af lov om social service.

KL støtter, at der sker en forenkling af udmålingssystemet, så den udbetalte ydelse afrundes til det nærmeste hele kronebeløb, der er deleligt med 100. KL støtter ligeledes, at der i en ny kommende bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom bliver fastsat regler om, at en ydelsesmodtager først kan forlange at få fastsat ydelsen på ny, når der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse.

KL mener imidlertid ikke, at den foreslåede forenkling er vidtgående nok. Trods den foreslåede ændring vil regelsættet fortsat være vanskeligt at administrere for kommunerne. Det skyldes bl.a., at det er vanskeligt for kommunerne at vurdere følgende:

- Om en merudgift er en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne.
- Størrelsen af merudgiften, da det forudsætter en vurdering af, hvad en familie i samme situation uden funktionsnedsættelse ville have af udgifter.
- Hvornår udgifterne er tilstrækkeligt sandsynliggjort.

KL ser derfor meget gerne, at lovforslaget følges op af yderligere tiltag, der kan gøre det tydeligt for familierne, hvilken service, de kan forvente, og kan gøre det lettere for kommunerne at administrere reglerne korrekt. KL bidrager gerne til dialog med Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold om konkrete løsninger.

Den 15. august 2014

Sags ID: SAG-2014-03869

Dok. ID: 1890444

RIL@kl.dk

Direkte 3370 3238

Mobil 3020 9774

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/3

Subsidiaritet

Lovforslagets § 1, 2. pkt. præsenteres i bemærkningerne som en præcisering i serviceloven af, at det er en forudsætning for hjælp efter bestemmelsen, at udgifterne ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i serviceloven. I bemærkningerne beskrives det, at det med forslaget bliver tydeliggjort, at hjælp efter servicelovens § 41 bliver subsidiær til anden hjælp efter serviceloven eller hjælp efter anden lovgivning som f.eks. sundheds- og undervisningslovgivningen.

KL er uenig i, at ovenstående ændring er en præcisering. Efter KL's opfattelse er det en ændring af retstilstanden, og dermed en mere grundlæggende ændring af serviceloven. KL skal her også henvise til brev dateret 21. november 2013 fra daværende Social-, Børne- og Integrationsministerium til Københavns Kommune, hvori det fremgår at Kammeradvokaten har vurderet, at det er tvivlsomt, om støtte efter servicelovens § 41 kan siges at være subsidiær til støtte efter andre bestemmelser i serviceloven.

I bemærkningerne er det beskrevet, at subsidiaritetsprincippet er et af de grundlæggende principper bag udformningen af dansk handicappolitik. KL mener ikke, at det er korrekt, at subsidiaritetsprincippet er et grundlæggende princip i dansk handicappolitik. De grundlæggende principper i dansk handicappolitik er kompensationsprincippet, sektoransvarlighedsprincippet, solidaritetsprincippet og ligebehandlingsprincippet, jf. vejledning nr. 1 til serviceloven, punkt 6.

På baggrund af ovenstående anbefaler KL, at lovforslagets § 1, 2. pkt. tages ud af lovforslaget, og at bemærkningerne til forslaget konsekvensrettes som følge heraf. Hvis forslagens § 1, 2. pkt. bevares, bør det tydeligt fremgå af lovforslaget, at der er tale om en ændring af retstilstanden. En sådan ændring af retstilstanden vil have økonomiske konsekvenser for kommunerne, hvorfor kommunerne bør DUT-kompenseres herfor.

Forslagets § 1, 2. pkt. er bl.a. beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, afsnit 2.2.1. Her er gældende ret vedrørende servicelovens forskellige bestemmelser om aflastning beskrevet. Det fremgår imidlertid ikke af afsnit 2.2.2., som beskriver den foreslåede ordning, om forslagens § 1, 2. pkt. får betydning for kommunernes muligheder for at bevilge aflastning efter servicelovens § 41.

De gældende regler giver mulighed for, at kommunen kan tilrettelægge aflastning på en fleksibel måde, der tilgodeser forskellige familiers situation og behov. KL anbefaler, at denne fleksibilitet bevares. KL skal opfordre til, at det i bemærkningerne beskrives, om og hvis ja, hvilke konsekvenser lovforslaget får for kommunernes muligheder for at bevilge aflastning til familier med børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse.

Principper for genvurdering og genberegning

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser nr. 3 er det beskrevet, at der vil ske en konsekvensændring af bekendtgørelsen om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, såfremt lovforslaget vedtages. Det er beskrevet, at der i bekendtgørelsen vil blive fastsat regler om, hvornår ydelsesmodtageren har ret til at få omberegnet et tidligere fastsat tilskud til dækning af merudgifter.

Den foreslåede kommende ændring af bekendtgørelsen er kun kortfattet og upræcist beskrevet, og KL anbefaler derfor, at det i bemærkningerne udbygges og præciseres, hvad de nye regler forventes at betyde for familierne og for kommuners administration af reglerne. Herunder mener KL, at følgende bør præciseres:

- Hvilken service familien kan og ikke kan forvente, og hvad kommunen skal gøre, hvis der i løbet af året opstår nye behov og nye merudgifter i familien, som ikke har ligget til grund for kommunens hidtidige fastsættelse af hjælp.
- At en udbetaling med tilbagevirkende kraft i tilfælde af, at familien sandsynliggør at have haft merudgifter, som ikke har indgået i det hidtidige beregningsgrundlag, aldrig kan gå længere tilbage end til seneste genberegning, ligesom det er tilfældet for merudgifter til voksne.
- At kommunen til hver en tid har ret til at foretage en revurdering og genberegning af tilskuddet til merudgifter, fx hvis familiens behov ændrer sig, eller familiens merudgifter falder/stiger indenfor et år.
- Hvad der menes med, at kommunen bærer risikoen, i tilfælde, hvor merudgifterne skal sættes ned. Herunder anbefaler KL, at det præciseres, at retssikkerhedslovens § 11, stk. 2 og servicelovens § 164 gælder, så familien er opmærksom på, at den har pligt til at oplyse kommunen om ændringer, der har betydning for den udbetalte hjælp i løbet af året, og ikke kun i forbindelse med den årlige omberegning.

Det er KL's opfattelse, at en præcisering af ovenstående for det første vil tydeliggøre for lovgiver, hvad lovforslaget forventes at indebære, for det andet vil styrke borgernes retssikkerhed, fordi de dermed bedre vil kunne gennemskue, hvilken service, de kan forvente, og for det tredje vil understøtte kommunernes mulighed for at træffe korrekte afgørelser i sagerne.

Med venlig hilsen

Tina Wahl

NOTAT

Til Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold

08-07-2014

Københavns Kommunes høringssvar til lovforslag om ændring af § 41 – endnu ikke dateret

Sagsnr.
2014-0129690

Dokumentnr.
2014-0129690-2

Sagsbehandler
Helle Mamsen

Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har ved brev af 30. juni 2014 fremsendt lovforslag om ændring af servicelovens § 41. Ændringerne kommer blandt andet på baggrund af Rigsrevisionens Beretning fra 2012 samt på baggrund af en række kommunale sager, herunder sager fra Københavns Kommune.

På denne baggrund ønsker Københavns Kommune at komme med et selvstændigt høringssvar.

Generelt om lovforslaget og behovet for at re-tænke merudgiftsområdet

Generelt ser Københavns Kommune en forenkling af merudgiftsreglerne på børneområdet som en meget positiv udvikling af området.

Det skal her indledningsvist understreges, at kommunen fortsat er af den opfattelse, at der er behov for en helt re-tænkning af reglerne med henblik på indførelse af mere objektiv sagsbehandling på området, hvis der skal kunne ske væsentlige besparelser på den administrative sagsbehandling på området. Der henses i øvrigt til afsnittet nedenfor om objektiv sagsbehandling.

Såfremt ministeriet skulle fastholde ikke at ville indføre mere objektive sagsbehandlingsregler, så vurderer kommunen, at det er positivt, at 1/8-beregningen fjernes og harmoniseres med reglerne på voksenområdet i servicelovens § 100. Dette betyder mere gennemskuelige regler for borgerne.

Samtidig undrer det dog kommunen, at man i det nuværende lovforslag har valgt at fastholde beløbsgrænserne fra børneområdet i stedet for også her at lave en harmonisering i forhold til § 100. Det virker umiddelbart ikke logisk, at en voksen borger skal bære en større byrde ved at have en funktionsnedsættelse, end forældre til et barn med en funktionsnedsættelse skal bære. Således får forældre dækket merudgifter, der overstiger 4524 kr. pr. år, mens den voksne først får dækket udgifter, der overstiger 6000 kr. pr. år – det på trods af, at der som udgangspunkt er to forældre til at bære forsørgerpligten over et barn.

Subsidiaritetsprincippet

Det fremgår af Vejledning nr. 1 til serviceloven, pkt. 1, at *"En række af ydelser efter serviceloven har til formål at kompensere for nedsat funktionsevne, således at den pågældende så vidt muligt sættes i stand til at leve og udfolde sig som andre, der ikke har en funktionsnedsættelse, men som er i samme situation. Ved vurderingen af kompensationsbehovet indgår ikke den pågældendes eller familiens muligheder for selv at klare compensationen. Det er den konkrete virkning af den nedsatte funktionsevne, der fokuseres på. Det er endvidere et grundlæggende princip, at der ikke ydes hjælp efter serviceloven, hvis der ydes hjælp til samme formål efter anden lovgivning.*

Generelt hviler servicelovens bestemmelser på et sektoransvarsprincip, der betyder, at den offentlige sektor, der udbyder en ydelse, en service eller et produkt, også er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne"

Efter regeringens Handicappolitisk handlingsplan 2013 arbejder man på handicapområdet ud fra fire handicappolitiske grundprincipper – ligebehandlingsprincippet, kompensationsprincippet, sektoransvarlighedsprincippet og solidaritetsprincippet.

Disse principper tager udsping af de generelle principper i FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap.

Når der i lovforslaget og bemærkningerne hertil henvises til subsidiaritetsprincippet er der således tale om et nyt princip på handicapområdet. Det er derfor Københavns Kommunes opfattelse, at der indføres en ny retstilstand på området – det vil efter vores opfattelse få konsekvenser for praksis i kommunerne og har betydning for de økonomiske konsekvenser af forslaget, der henvises til nedenfor.

Til at underbygge denne tolkning yderligere, skal vi henvise til ministeriets eget brev af 21. november 2013, hvori ministeriet oplyser, at spørgsmålet om subsidiær anvendelse af servicelovens § 41 har været forelagt Kammeradvokaten, der på baggrund af loven og dens forarbejder, administrative retningslinjer samt praksis har udtalt, at det efter hans opfattelse

- er overvejende sandsynligt, at domstolene under en evt. retssag vil nå frem til, at støtte efter servicelovens § 41 er subsidiær til støtte efter anden lovgivning, *men* at det
- er mere tvivlsomt, om støtte efter serviceloven § 41 kan siges at være subsidiær til støtte efter andre bestemmelser i serviceloven.

Henset til, at spørgsmålet blev rejst i forbindelse med sag om, hvorvidt Københavns Kommune uretmæssigt havde hjemtaget statsrefusion på baggrund af den praksis, der var i København, hvorefter man ikke opfattede § 41 som subsidiær til andre bestemmelser og henset til, at ministeriet valgte at frafalde deres krav om tilbagebetaling af statsrefusion og endelig henset til den praksis, der er generelt i kommunerne, er det vurderingen, at der er tale om en ny retstilstand på området og ikke blot en præcisering, som anføres i lovforslaget.

Endelig kan der henvises til principafgørelse 85-12, hvori Ankestyrelsen fastslår, at kørsel til aflastning, der er bevilget efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5, ikke skal bevilges som en følgeudgift til foranstaltningen efter § 52, jf. § 52 a, men netop som en merudgift efter § 41. Ankestyrelsen skriver i afgørelsen, at når betingelserne for dækning af udgiften efter servicelovens § 41 er opfyldt, kan kommunen ikke forlange, at forældrene skal søge støtte efter servicelovens § 52 a.

Denne principafgørelse fastslår således netop, at der *ikke* i den nuværende praksis på området er tale om et subsidiaritetsprincip.

Dette bør tydeligt fremgå af lovforslaget i forhold til lovgivningsprocessen.

Herudover mener vi derfor, at der er grundlag for DUT-forhandling med kommunerne, da der er tale om ændret retstilstand på området. Der henvises i øvrigt til afsnittet *Vedrørende de økonomiske konsekvenser af forslaget* nedenfor.

Forslag om indførelsen af regel om årlig regulering – forslagens pkt. 3

Det fremgår af lovbemærkningerne til forslagens nr. 3, at man beder om bemyndigelse til, at ministeren kan foretage konsekvensændringer af bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013.

Det er vurderingen, at denne bemyndigelse er bred og ukonkret og at det må forventes, at kunne give efterfølgende problemer for kommunerne i forhold til fortolkning af reglerne og fastlæggelse af praksis.

Således lægges der i bemærkningerne op til, at ministeren vil indføre regler om, hvornår ydelsesmodtageren har ret til at få omberegnet et tidligere fastsat tilskud til dækning af merudgifter.

Umiddelbart er Københavns Kommune positivt stemt overfor indførelsen af sådanne regler. Dog er der for mange spørgsmål, der vil være usikkerhed om, ud fra de foreslåede regler.

Det fremgår, at borgeren – hvis ydelsen i løbet af perioden stiger – vil kunne blive reguleret med tilbagevirkende kraft ved den næste ordinære regulering. Det fremgår videre, at hvis ydelsen sættes ned, er det kommunen, der bærer risikoen indtil, der træffes en ny afgørelse om omberegning og at kommunen ikke vil kunne kræve tilbagebetaling til det tidspunkt, hvor faldet i merudgifterne blev konstateret.

Samtidig skaber lovforslaget udfordringer i forhold til, hvordan familien skal sandsynliggøre deres udgifter med tilbagevirkende kraft. Hvilke krav kan/skal kommunen stille til familierne, når familien skal sandsynliggøre, hvornår nye behov er opstået. Er det et krav, at familien oplyser kommunen om behovet, når det er opstået?

Det er ligeledes uklart, hvorvidt de almindelige tilbagebetalingsregler i servicelovens § 164 er gældende, ligesom det heller ikke fremgår, om borgeren fortsat har en oplysningspligt overfor kommunen i tilfælde af ændrede udgifter.

Vi er således enige i, at hvis borgeren har oplyst om ændrede forhold i maj måned i et år – fx at et barn med en medicinbevilling ikke længere har brug for medicin – og kommunen ikke handler på denne oplysning førend 6 måneder efter i forbindelse med den årlige opfølgning, så er dette kommunens ansvar og derfor også kommunen, der må bære udgiften. Men omvendt mener vi ikke, at det er rimeligt, at kommunen i det samme eksempel skal bære udgiften i det tilfælde, hvor borgeren først oplyser om de ændrede forhold i forbindelse med den årlige opfølgning – dette er hverken rimeligt overfor de øvrige skatteborgere eller i forhold til at en familie ved at undlade at oplyse om ændrede forhold kan blive overkompenseret i en længere periode.

Endvidere bør det tydeligt fremgå af forslaget, at kommunen til enhver tid kan genoptage en bevilling, såfremt der er konkret eller begrundet formodning om, at der er sket ændringer i barnets forhold, der kan få betydning for udmålingen af merudgifter. Der henvises i den forbindelse til praksis fastlagt i principafgørelse 262-09.

Endvidere er det uklart, hvad der ligger i begrebet ”kommunen bærer risikoen” – betyder det, at kommunen fx ikke kan modtage statsrefusion for denne del?

Ligeledes er det uklart, hvad der ligger i begrebet ”nye hjælpebehov” – er der tale om helt nye typer ydelser, der ikke tidligere har været bevilget? Kan kommunen afvise at behandle en ansøgning fra en familie om en ændring af den løbende bevilling med henvisning til at ændringen vil blive indregnet med tilbagevirkende kraft, såfremt det

bevilges ved næste opfølgning, samt at der ikke er tale om "nye hjælpebehov"?

Samtidig er det uklart, om der skal differentieres mellem "nye hjælpebehov" og enkeltstående udgifter. Skal nye hjælpebehov indregnes og ændre den løbende bevilling eller skal de behandles som enkeltstående bevilling?

Andre behov for ændring af reglerne og nuværende praksis i relation til løbende ydelser op opfølgningen herpå

Kommunen skal samtidig opfordre Ministeriet til at ændre princippet, som kan udledes af Ankestyrelsens principafgørelse 99-13.

Vi har flere eksempler på, at det er uhensigtsmæssigt, at en familie skal have en løbende ydelse, før de kan få udbetalt en enkeltstående bevilling. Hvis en familie udelukkende søger og skal have bevilget fx et kursus, som oversigter mindstebeløbet, så skal familien have bevillingen udbetalt i 1/8-dele hen over 12 måneder. Med den forslåede lovændring, vil det skulle rundes op/ ned til nærmeste 100, men fortsat udbetales henover 12 måneder.

Vi har flere eksempler på, at familier har måttet afslå at modtage bevilgede merudgifter, da de ikke har kunnet lægge ud for et kursus til fx 2 x 2.500 kr., mod at modtage merudgifterne for udlægget hen over de kommende 12 måneder.

Endvidere skal det bemærkes, at vi som kommune kan se, at der er stor forskel på familierne og deres behov for opfølgning på bevillingerne. Ofte vil en familie med et barn, der lige har fået konstateret en funktionsnedsættelse – "en ny familie" – have behov for oftere opfølgninger på bevillinger end en familie, hvor barnet gennem en årrække har haft en funktionsnedsættelse – "en kendt familie".

Grunden til dette er, at "en ny familie" først skal have indblik i, hvad betyder funktionsnedsættelsen for deres barn og hvilken indflydelse har den på deres dagligdag. Således ser mange "nye familier" ikke behovet for eksempelvis aflastning med det samme. Men i takt med, at de har funktionsnedsættelsen mere og mere inde på livet, får de også i højere grad en erkendelse af og indsigt i deres støttebehov, herunder behov for eksempelvis aflastning.

"De kendte familier" har ofte mindre udtalt behov for hyppige opfølgninger og det samme gælder for familier med børn i teenagealderen, hvor der også i nogle tilfælde ses en vis stagnation i merudgifterne. Disse familier vil i nogle tilfælde kunne klare sig med opfølgninger eksempelvis hvert andet år.

Objektiv sagsbehandling

På en række ydelsesområder på socialområdet er lovgivningen forbundet med meget tunge og ressourcekrævende sagsbehandlingsregler og detailregulering. Dette betyder i praksis, at sagsbehandlerne på dele af det sociale område bruger mere og mere tid på de administrative opgaver i stedet for tid på den mere relationelle del af arbejdet med borgeren i forhold til at sikre en god udvikling og livskvalitet hos den enkelte borger. De administrative ressourcer bruges således i højere grad på at opfylde diverse dokumentationskrav i stedet for at skabe merværdi for den enkelte borger.

En afledt effekt af de meget detailregulerede regler på merudgiftsområdet er, at det typisk er forbundet med meget arbejde for forældrene at skaffe de nødvendige oplysninger for, at ansøgningen kan vurderes efter § 41, ligesom det også betyder, at sagsbehandleren ofte vil skulle indhente udtalelser fra andre fagpersoner som læger, psykologer, lærere, pædagoger mv., der igen skal bruge tid på administrative opgaver i stedet for på deres respektive kerneydelser.

Derfor anbefaler Københavns Kommune en løsning, hvor reglerne for merudgifter ændres grundlæggende og mere tager udgangspunkt i principperne for objektiv sagsbehandling. Formålet er hermed, at:

- At der bruges færre ressourcer på det administrative arbejde og kontrol af borgeren
- At sagsbehandlerne bruger deres primære tid på at skabe forandringer for borgeren og derigennem skabe værdi for den enkelte borger og samfundet som helhed
- At reglerne bliver mere gennemskuelige for borgerne
- At andre fagpersoner får mindre administrativt arbejde som led i vurderingen af ydelser efter den sociale lovgivning.

Dette foreslås konkret ved, at man indføre en række pakker, der samlet udbetales til familien og som skal dække samtlige merudgifter til barnet. Modellen tager udgangspunkt i en udredning af barnets funktionsniveau med inspiration fra udredningsværktøjet fra Socialstyrelsen på børneområdet. Der skal ikke ske en større udredning, end tilfældet allerede er i dag, hvor der også laves en vurdering af barnets eller den unges funktionsnedsættelse og afledte behov heraf.

Endvidere foreslås muligheden for at give stabiliseringspakker i en periode, hvor barnet eller den unge endnu ikke er stabiliseret i forhold til funktionsniveauet, fx fordi det først for nyligt er diagnosticeret.

Der henvises i øvrigt til bilag 1, hvor et typisk sagsforløb er beskrevet.

De udfordringer det nuværende lovforslag ikke løser for kommunerne

Da forslaget er lavet ud fra et ønske om at lette kommunernes sagsbehandling på merudgiftsområdet og gøre området lettere at administrere, må vi påpege, at forslaget ikke forholder sig til de dele af sagsbehandlingen, der udgør de største udfordringer for sagsbehandlerens daglige arbejde i kommunerne.

Sandsynliggørelse

Det udgør således fortsat en udfordring, at der er tale om sandsynliggjorte udgifter. Vi skal i den forbindelse henvise til, at vi har forespurgt Ankestyrelsen om en række konkrete situationer og hvordan vi her skal forholde os til, at der alene er tale om sandsynliggørelse og ikke dokumenterede merudgifter. Ankestyrelsen har ikke kunnet give nogen nærmere vejledning på dette område, hvorfor det er vores vurdering, at man bør se på kravet om sandsynliggørelse i lovgivningen.

Det forhold, at der alene er tale om sandsynliggørelse, kan også give anledning til forskellig praksis på tværs af kommunerne, ligesom det skaber mindre gennemsigtighed for borgerne i forhold til, hvilke udgifter, de kan forvente at få dækket efter servicelovens § 41. Kopi af korrespondancen mellem Københavns Kommune og Ankestyrelsen er tidligere fremsendt til ministeriet men vedlægges også dette høringssvar – kommunens brev af 19. november 2013 og Ankestyrelsens svar af 21. januar 2014.

Snitflader til andre bestemmelser

Endvidere er det vores vurdering, at der med den nuværende praksis på § 41 er en række udfordringer i forhold til snitflader med andre områder. Således vil en ansøgning om eksempelvis aflastning ifølge vejledning nr. 3 til servicelovens skulle vurderes efter reglerne om særlige dagtilbud, § 41, § 44, jf. § 84 og § 52, jf. pkt. 203ff. Af andre områder kan nævnes kurser og kørsel, hvor der også er mange snitfald mellem de forskellige bestemmelser og hvor man som sagsbehandler har relativt begrænset fortolkningsbidrag at læne sig op ad. Ligeledes gør det, at området er komplekst og ikke særligt gennemskueligt for borgerne.

Som tidligere beskrevet, udgør indførelsen af subsidiaritetsprincippet i § 41 i det fremsatte lovforslag også en ny særlig udfordring i forhold til snittet til andre bestemmelser. Således er ordlyden af eksempelvis servicelovens § 52 a, stk. 1, nr. 2, meget bred i sin formulering, hvorefter mange ydelser, der normalt i dag ydes som en merudgift, fremover vil kunne tænkes at skulle ydes som en følgeudgift efter § 52 a, stk. 1, nr. 2. Det bemærkes i den forbindelse, at denne bestemmelse

er trangsbestemt, hvorefter nogle familier må formodes at kunne dække enkelte udgifter søgt efter denne bestemmelse selv. Som eksempel kan nævnes, at en familie med et autistisk barn får bevilget et familiebehandlingsforløb som en forebyggende foranstaltning over § 52, stk. 3, nr. 3. I den forbindelse søger de – efter anbefaling fra familiebehandleren – om et kommunikationsværktøj – fx en KAT-kasse. Efter den nuværende praksis – blandt andet også ud fra retningslinjerne udstukket i principafgørelsen 85-12, som er nævnt i det tidligere, vil familien ikke først skulle søge denne efter § 52 a, som en følgeudgift til familiebehandlingen, men vil kunne få denne bevilget direkte som en merudgift efter § 41. Såfremt subsidiaritetsprincippet indføres, vil en sådan ydelse først skulle vurderes efter § 52 a, stk. 1, nr. 2. Det vurderes herefter af sagsbehandler, at familien har de økonomiske midler til selv at afholde udgiften til KAT-kassen, hvorfor de får afslag efter § 52 a, stk. 1, nr. 2, på den ansøgte KAT-kasse. Normalt er praksis sådan, at når der i én bestemmelse er gjort op med, at betingelserne for at yde den ansøgte ydelse ikke er til stede, så kan den ikke efterfølgende gives som en merudgift.

Det er derfor vurderingen, at den foreslåede ændring om indførelsen af et subsidiaritetsprincip kræver en grundlæggende stillingtagen fra lovgivers side til, hvilke ydelser, der skal ligge i hvilke bestemmelse, således at familierne ikke oplever på ny at komme i klemme i reglerne.

Københavns Kommune kan derfor kun endnu engang opfordre til, at man forsimples reglerne, således at det bliver mere entydigt, hvornår man skal bruge de forskellige bestemmelser. Dette kan eksempelvis ske gennem en revision af vejledningen, med en klar anvisning af, hvornår de forskellige regler skal anvendes i stedet for blot at oplyse, at de kan anvendes.

Det er ikke vores vurdering, at problemerne med snitflader løses ved, at man nu indfører et subsidiaritetsprincip i § 41, så længe der fortsat er en praksis, som beskrevet i den nuværende vejledning, jf. ovenfor.

Generelle takster

Det er fortsat Københavns Kommunes opfattelse, at man med fordel kan overveje at indføre generelle takster eller som tidligere beskrevet helt indføre objektiv sagsbehandling på området, se i øvrigt nedenfor.

Sagsbehandlerne bruger det meste af sagsbehandlingstiden på en afgørelse efter § 41 på de faglige vurderinger af, hvilke typer af merudgifter, der er relevante i forhold til det enkelte barn og dennes funktionsnedsættelse samt på beregningen og den endelige udmåling heraf. Københavns Kommunes Handicapcenter vil meget gerne invitere ministeriets medarbejdere til at komme på besøg i

Handicapcentret med henblik på at se de arbejdsprocesser, den nuværende lovgivning stiller krav om og hvor mange administrative ressourcer, der derfor bruges på opgaven.

Der henvises i øvrigt til Københavns Kommunes brev til ministeriet sendt ved mail den 25. februar 2014 (sagsnummer 2013-130469).

Vedrørende de økonomiske konsekvenser af forslaget

Købehavns Kommune er som tidligere nævnt ikke enig i ministeriets konklusion om, at lovforslaget ikke har økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Subsidiaritetsprincippet

Det er vurderingen, at med indførelsen af subsidiaritetsprincippet, så skabes der en ny retstilstand på området, jf. ovenstående.

Det er derfor også vurderingen, at det må forventes, at der er ydelser, der tidligere har været bevilget efter § 41 – hvor der er 50 % statsrefusion – der nu overgå til andre bestemmelser uden statsrefusion. Dette betyder et øget pres på de kommunale budgetter, som der skal ske DUT-kompensation for.

Ændring af 1/8-beregningen

Det anføres i lovforslagets bemærkninger, at ændringen af udmålingssystemet og den årlige genvurdering forventes på længere sigt at medføre en administrativ lettelse for kommunerne.

Vi har i Københavns Kommune tidligere foretaget en beregning af, hvad en sådan ændring af reglerne ville kunne medføre af administrativ besparelse og det er et relativt lille besparelspotentiale.

Grunden til dette er, at reglerne med en 1/8-beregning er komplekse at forstå for borgerne og nye medarbejdere, men i praksis har man løst sig ud af det i den daglige drift ved udviklingen af oversigter over beløbsgrænserne, der ligger i reglerne for beregningen af 1/8 – kopi heraf vedlægges til orientering. Det vil være den samme arbejdsmetode, der fremadrettet kommer til at gælde, blot med nogle mindre intervaller.

Administrative gevinster	Administrativ besparelse, da sagsbehandlingen bliver mere enkel.
Antal ansøgninger	1000
Besparelse i gennemsnit pr. sag	0,9 minut
Anslået tidsbesparelse pr. år	15 timer

Reglerne om årlig regulering af merudgifterne

Det er vores vurdering, at der med ordlyden i det nuværende forslag er stor usikkerhed om, hvor mange sager, der ville skulle reguleres pr. år.

Det er derfor Københavns Kommunes vurdering, at det er for præmaturligt, når Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold sammen med Finansministeriet vurderer, at forslaget vil have administrative besparelser.

Kommunerne skal bære risikoen indtil ny afgørelse er truffet

Det er vurderingen, at alt efter hvordan denne "risiko" endeligt defineres kan det ikke udelukkes, at det vil betyde en ekstra udgift for kommunerne, der bør DUT-kompenseres.

Reglerne for årlig regulering af merudgifterne

Det er vurderingen, at alt efter hvordan disse regler endeligt defineres kan det ikke udelukkes, at det vil betyde en ekstra udgift for kommunerne, der bør DUT-kompenseres.

Et eksempel på en øget udgift for kommunerne vil være, hvis der ikke indføres mulighed for at indføre et tilbagebetalingskrav i de tilfælde, hvor familien ikke oplyser om ændrede forhold hos barnet eller den unge, der har betydning for de udmålte merudgifter, således at de ville skulle reguleres ned.

Eksempler på mulige administrative besparelser ved forskellige typer omlægning af sagsbehandlingen udregnet af Københavns Kommune ved en tidligere lejlighed

Københavns Kommune gennemgik i sommeren 2013 lovgivningen på blandt andet merudgiftsområdet i forhold til at afdække mulige administrative besparelser ved forskellige mulige ændringer af de nuværende regler.

Københavns Kommune vil meget gerne gå i dialog med ministeriet omkring muligheden for besparelser og henviser i øvrigt til den dialog den tidligere minister og socialborgmester Mikkel Warming havde omkring dette i 2013.

Forventet ikrafttræden mv.

Vi skal gøre opmærksom på, at såfremt kommunerne forventes at være klar til at administrere de nye regler pr. 1. januar 2015, forudsætter det, at de underliggende bekendtgørelser og vejledning på området også ligger klar ved indgangen til 4. kvartal 2014.

Grunden til, at vi finder anledning til at bemærke dette er, at flere og flere kommuner i disse år overgår til digital sagsbehandling. Hvor man inden indførelsen af digitale sagsbehandlingssystemer kunne

implementere nye regler rimeligt simpelt i kommunerne ved at rundsende de nye regler og evt. supplere med en intern vejledning om, hvordan reglerne skulle omsættes til praksis i den enkelte kommune, så betyder ny lovgivning i dag ændringer af IT-systemer.

Dette betyder en længere implementeringsproces for kommunerne, hvilket lovgiver bør tage højde for i lovgivningsprocessen og i forhold til den forventede ikrafttræden.

Yderligere bemærkninger

Endelig skal vi bemærke, at man med fordel i lovforslagets bemærkninger til forslag nr. 2 kan henvise til relevant praksis fra børneområdet i stedet for alene at henvise til praksis på § 100. Dette vil gøre det mere relevant for alle de medarbejdere i kommunerne, der skal bruge lovbemærkningerne, når de nye regler skal implementeres og efterfølgende.

Det bemærkes, at der i bemærkningerne til lovforslagets side 5 henvises til en historisk vejledning.

Bilag 1 – gennemgang af et typisk sagsforløb ved behandlingen af en ansøgning om merudgifter på børneområdet

Typisk sagsbehandlingsforløb i dag ved ansøgning om merudgifter (§ 41)

- Barnet eller den unge har typisk inden ansøgningens indgivelse fået en diagnose, der bevirker en funktionsnedsættelse. I forbindelse med, at diagnosen stilles, vil forældrene modtage tilbud om en vejledningssamtale i familiens hjem fra en sagsbehandler fra kommunen. Formålet med samtalen er at fortælle om relevante regler i lovgivningen, herunder merudgifter, om kommunen og hvilke forvaltninger, der tager sig af hvilke opgaver.
- Forældrene vil typisk indgive ansøgning til Socialforvaltningen i form af et ansøgningsskema, hvor der spørges ind til de relevante oplysninger. Er ansøgningsskema ikke udfyldt fra start, vil forældrene blive bedt om at udfylde et sådant sammen med en samtykkeblanket for at sikre de relevante oplysninger i sagen.
- Hvis der ikke på dette tidspunkt foreligger dokumentation for barnets eller den unges funktionsnedsættelse, vil denne blive indhentet med henblik på afklaring af, om barnet eller den unge er i målgruppen for at modtage merudgifter.
- Hvis der vurderes at være behov for det, vil sagsbehandler afholde en samtale med forældrene, hvor barnets konkrete funktionsniveau afdækkes og hvor det drøftes, hvilke relevante merudgifter, der kan være som konsekvens af funktionsnedsættelsen. Det vil også blive drøftet med familien, hvordan merudgifterne kan sandsynliggøres – herunder også størrelsen på de enkelte merudgifter.
- Sagsbehandler vil herefter vurdere, om der er behov for indhentelse af yderligere dokumentation til brug for sandsynliggørelsen af merudgiften. Dette kan fx være fra barnets læge, skole, daginstitution eller lignende.
- Når alle relevante oplysninger foreligger, laves selve beregningen af merudgifterne, herunder også om de overstiger minimumsgrænsen og der vil blive truffet en konkret afgørelse ud fra sagens samlede oplysninger i forhold til de enkelte ansøgte merudgifter. Selve udmålingen foregår konkret i forhold til hver enkelt type merudgift, der er søgt om.

08-07-2014

Sagsnr.
2014-0129690

Dokumentnr.
2014-0129690-2

Sagsbehandler
Helle Mamsen

**Mål- og Rammekontoret
for Børn og Familier**

Bernstoffsgade 17, 3. sal

1592 København V

Mobil
2932 2284

E-mail
LW16@sof.kk.dk

Ankestyrelsen
Amaliegade 25
1022 København K

19-11-2013

Sagsnr.
2013-0235877

Dokumentnr.
2013-0235877-1

Anmodning om vejledende udtalelse i forlængelse af principafgørelse 98-13 om sandsynliggjorte merudgifter efter servicelovens § 41

Ankestyrelsen har i principafgørelse 98-13 forholdt sig til, hvilke krav kommunen kan stille til dokumentation i en sag for, at en borger kan få dækket sandsynliggjorte merudgifter til aflastning /barnepige.

Ankestyrelsen har i afgørelsen fastslået, at kommunen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgiften, hvis udgiften er sandsynliggjort. Ankestyrelsen har herunder præciseret, at der skal laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet eller den unge med al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

Socialforvaltningen, Københavns Kommune læser afgørelsen således at den dels forholder sig til, hvorvidt der skal forlanges dokumentation for afholdte udgifter i det forgangne år og dels fastslår, at der ved udmålingen af merudgifter fremadrettet skal laves et overslag og forventede merudgifter.

Socialforvaltningen vurderer, at der i forhold til begge udmeldinger er behov for en konkretisering i forhold til at sikre, at forvaltningens praksis herefter er i overensstemmelse med Ankestyrelsens afgørelse.

Socialforvaltningen vil herefter anmode Ankestyrelsen om at supplere principafgørelsen med vejledende udtalelser i forhold til en række konkrete spørgsmål.

1. Kan principperne i 98-13 overføres til at gælde for andre merudgiftsydelser? Her tænkes særligt på i hvilket omfang en merudgift er sandsynliggjort ved forældrenes oplysninger alene? For at illustrere ovenstående kan følgende eksempler anføres:
  - Skal forvaltningen f.eks. ved bilreparation anmode forældrene om prisoverslag fra forskellige værksteder eller skal forvaltningen kun lægge vægt på forældrenes oplysninger om indhentet prisoverslag?
  - Skal forvaltningen f.eks. kræve dokumentation for tilmelding til et specifikt kursus for at anse udgiften, som sandsynliggjort?

**Handicapcenter
København**

Thoravej 29
2400 København NV

Telefon
3317 8800

Mobil
3045 4562

E-mail
SK26@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009684141

- Skal forvaltningen ved merudgifter til handicapbolig anmode om dokumentation for forældrenes tidligere udgift til leje, varme, el og vand – eller skal forvaltningen kun lægge vægt på forældrenes oplysninger om tidligere udgift til leje, varme, el og vand?
  - Skal forvaltningen ved merudgifter til tøj indhente oplysninger fra anden part eller vil en merudgift være sandsynliggjort ved at forældrene beskriver barnets adfærd og hvilke følger denne har i forhold til merudgifter til tøj?
2. I hvilket omfang relaterer sandsynliggørelsen sig til kravet om årsagssammenhæng mellem funktionsnedsættelsen og merudgiften?
  3. Der ønskes en præcisering af, om det er forvaltningen eller ansøgeren, der har bevisbyrden for om en merudgift er sandsynliggjort?
  4. Forvaltningen har i nogle sager givet afslag på fortsat hjælp til dækning af merudgifter. I nogle tilfælde vil afslaget herefter blive indanket til Ankestyrelsen, som enten ændrer eller hjemviser sagen til fornyet behandling. Hvis klageinstansen træffer afgørelse om at hjemvise sagen til fornyet behandling, vil det i udgangspunktet betyde, at den tidligere udbetalte merudgiftsydelse skal udbetales indtil forvaltningen træffer ny afgørelse. Forvaltningen har haft flere eksempler, hvor der herefter skal udbetales en merudgift med tilbagevirkende kraft. Hvilke krav skal forvaltningen i disse sager stille til sandsynliggørelsen, som kan godtgøre, at borgeren har afholdt udgiften?

Hvis I har spørgsmål til dette brev, er I velkomne til at kontakte
Områdechef for Handicapkompenserende Ydelser for Børn, Rikke Ø.
Asmussen på 33 17 88 00.

Med venlig hilsen

Vibeke Ries
Myndighedschef, Handicapcenter København

Københavns Kommune
Handicapcenteret
Thoravej 29
2400 København NV
Att.: Myndighedschef Vibeke Ries

Ankestyrelsen har den 26. november 2013 modtaget Københavns Kommunes anmodning om en vejledende udtalelse i forlængelse af principafgørelse 98-13 om sandsynliggjorte merudgifter efter servicelovens § 41.

Principafgørelsen fastslår, at merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager. At merudgifterne skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne. Ved udmåling og opfølgning skal der laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet eller den unge med al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

Dette gælder generelt i forhold til dækning merudgifter. Vi henviser i øvrigt til § 4, stk. 1 i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, hvoraf det fremgår, at merudgifterne kan fastsættes på grundlag af sandsynliggjorte eller dokumenterede udgifter. Derudover henviser vi til punkt 171 og 175 i vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

I har som følge af ovennævnte principafgørelse stillet et række konkrete spørgsmål, som vi i det følgende vil knytte nogle bemærkninger til.

"Kan principperne i 98-13 overføres til at gælde for andre merudgiftsydelser? Her tænkes særligt på i hvilket omfang en merudgift er sandsynliggjort ved forældrenes oplysninger alene?"

21. januar 2014

J.nr. 2013-0020-51009

Ankestyrelsen Aalborg
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast-aalborg@ast.dk
sikkermail.aalborg@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Som nævnt ovenfor gælder det generelt, at merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager. Dette gælder uanset hvilken type merudgift, der er tale om. Det er dog altid en konkret vurdering, hvornår en merudgift kan anses for at være sandsynliggjort, og vi kan derfor ikke sige noget generelt om, hvilke oplysninger der skal indhentes. Det er i den enkelte sag således op til kommunen at vurdere, om en merudgift er sandsynliggjort, og om der skal indhentes yderligere oplysninger fra eksempelvis skole, læge m.v.

Til belysning af problemstillingen har I anført en række eksempler. Vi har ikke offentliggjort praksis, der besvarer de konkrete spørgsmål, og vores svar i det følgende er derfor blot vejledende. Vi kan først tage endelig stilling til konkrete spørgsmål ved behandling af en klagesag.

"Skal forvaltningen f.eks. ved bilreparation anmode forældrene om prisoverslag fra forskellige værksteder eller skal forvaltningen kun lægge vægt på forældrenes oplysninger om indhentet pris?"

Som nævnt er det op til kommunen at vurdere, hvornår en merudgift er sandsynliggjort. Deri ligger også en vurdering af, om der er behov for at indhente yderligere oplysninger, herunder prisoverslag fra andre værksteder. Det er dog altid en konkret vurdering, hvor flere momenter kan spille ind. Er det eksempelvis første gang kommunen modtager et prisoverslag fra forhandleren, eller har familien tidligere fået dækket merudgifter til reparationer. Er prisoverslaget efter kommunens vurdering "rimeligt" eller vurderes det, at det kan gøres billigere. Eksemplerne er ikke udtømmende.

"Skal forvaltningen f.eks. kræve dokumentation for tilmelding til et specifikt kursus for at anse udgiften for sandsynliggjort"

Der kan ydes hjælp til forældres og eventuelt andre pårørendes merudgifter som følge af nødvendig deltagelse i kurser, som går ud på at sætte de pågældende i stand til at have barnet/den unge hjemme, passe og pleje, opdrage og kommunikere med barnet/den unge. Det kan efter vores opfattelse ikke kræves, at forældrene tilmelder sig kurset, inden kommunen har truffet afgørelse i sagen, idet det på det tidspunkt ikke er afgjort endnu, om kommunen vil dække udgifterne til kursusdeltagelse. Det forudsættes dog, at forældrene benytter bevillingen til det, den er givet til. Forældrene bør orienteres om, at de har oplysningspligt, hvis forudsætningerne for en bevilling ændres, således at kommunen får mulighed for at tage stilling til, om der er grundlag for omberegning. Hvis

oplysningspligten ikke overholdes, og der som følge heraf udbetales for meget i merudgiftsydelse, kan der blive tale om tilbagebetaling.

"Skal forvaltningen ved merudgifter til handicapbolig anmode om dokumentation for forældrenes tidligere udgift til leje, varme, el og vand – eller skal forvaltningen kun lægge vægt på forældrenes oplysninger om tidligere udgift til leje, varme, el og vand?"

Ved flytning til en anden bolig som følge af barnets funktionsnedsættelse kan der under visse betingelser ydes hjælp til dækning af forhøjede udgifter til husleje, forbrug m.v. efter reglerne om merudgifter. Som nævnt ovenfor er det altid en konkret vurdering, hvornår en merudgift kan anses for at være sandsynliggjort, og kommunen kan ikke kræve dokumentation herfor. Det betyder dog ikke, at forældrenes oplysninger skal stå alene, og kommunen er berettiget til at bede om de nødvendige oplysninger til vurdering og beregning af merudgiftens størrelse, herunder eksempelvis tidligere forbrugsopgørelser, lejekontrakt m.v. Det kan dog ikke udelukkes, at forældrene også kan sandsynliggøre merudgifterne på anden vis.

"Skal forvaltningen ved merudgifter til tøj indhente oplysninger fra anden part eller vil en merudgift være sandsynliggjort ved at forældrene beskriver barnets adfærd og hvilke følger denne har i forhold til merudgifter til tøj?"

Som nævnt ovenfor er en merudgift ikke nødvendigvis sandsynliggjort ved forældrenes oplysninger alene, men det er altid en konkret vurdering, hvilke oplysninger der kræves. Ved merudgifter til tøj kan oplysninger fra skole m.v. også indgå i vurderingen af, om der er merudgifter til tøj samt omfanget heraf.

"I hvilket omfang relaterer sandsynliggørelsen sig til kravet om årsagssammenhæng mellem funktionsnedsættelsen og merudgiften?"

Det er forudsætning for dækning af merudgifter, at udgifterne er en konsekvens af barnets/den unges nedsatte funktionsevne. Om dette er tilfældet afhænger af en almindelig bevisvurdering.

"Der ønskes en præcisering af, om det er forvaltningen eller ansøgeren, der har bevisbyrden for, om en merudgift er sandsynliggjort"

Det er ifølge retssikkerhedslovens § 10 kommunen, der har ansvaret for, at sagen er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at der kan træffes afgørelse. Kommunen skal derfor sørge for, at der – efter samtykke fra ansøgeren – indhentes de nødvendige oplysninger. På baggrund heraf skal kommunen

vurdere, om merudgiften er sandsynliggjort. Ansøgeren skal dog sandsynliggøre, hvilke merudgifter han/hun har. Det er således ansøgeren, der i første omgang skal komme med oplysninger/beskrive merudgiften.

“Forvaltningen har i nogle sager givet afslag på fortsat hjælp til dækning af merudgifter. I nogle tilfælde vil afslaget herefter blive indanket til Ankestyrelsen, som enten ændrer eller hjemviser sagen til fornyet behandling. Hvis klageinstansen træffer afgørelse om at hjemvise sagen til fornyet behandling, vil det i udgangspunktet betyde, at den tidligere udbetalte merudgiftsydelse skal udbetales indtil forvaltningen træffer en ny afgørelse. Forvaltningen har haft flere eksempler, hvor der herefter skal udbetales en merudgift med tilbagevirkende kraft. Hvilke krav skal forvaltningen i disse sager stille til sandsynliggørelsen, som kan godtgøre, at borgeren har afholdt udgiften?”

Ved hjemvisning skal der som udgangspunkt ske genopretning af ydelsen, indtil der er truffet en ny afgørelse.

Vi håber, at vores svar kan bidrage til forståelsen og anvendelsen af reglerne om merudgifter.

Vi gør afslutningsvis opmærksom på vores juridiske hotline, som kan findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk. Her er der mulighed for at få juridisk vejledning, og vi beder derfor om, at fremtidige spørgsmål rettes hertil.

Venlig hilsen

Malene Riber Faarbæk

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

leo@sm.dk

Høringssvar over forslag til lov om ændring af lov om social service (Forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse).

Forældrerepræsentanterne fra Forældrerådet under Handicapcenter København har følgende kommentarer til det fremsatte lovforslag

1. Vi kan støtte at forenkle udmålingshjælpen således at der fremover afrundes til nærmeste 100 kr. frem til standardbeløb. Det vil være nemmere for forældre at forstå fremfor 1/8 beregning.
2. Punktet omkring kun 1 årlig genberetning/afskaffelse af genberegning, finder vi dybt bekymrede, da det for syge og handicappede børn ikke altid er til at forudsige hvilke ændringer, der kan komme: en akut operation, pludselig ændring i medicin. Det kan få stor betydning ikke mindst for familier, der i forvejen er hårdt spændt for økonomisk og ikke har mulighed for at selvfinansiere selv små beløb. Ydermere kan det være svært og skabe unødigt stress selv at skulle lægge ud for en merudgift, uden at vide om den bliver bevilget. Der kunne i stedet fastsættes en minimumsgrænse for beløbsstørrelsen, som kunne være den samme som minimumsbeløbet, vi kender i dag.
3. At der ikke længere, kan dækkes udgifter der dækkes af private sundhedsforsikringer eks. sygesikring Danmark, kan vi godt støtte således, at der ikke tjenes penge på eksempelvis medicinudgifter. Det er dog vigtigt at du pointeres at kommunerne ikke kan kræve, at der er privat forsikring eller at der tegnes en.

Samlet har vi dog svært ved at se, at ovenstående skulle lette det administrative arbejde i kommunerne. Om der afregnes efter den 1/8 bestemmelsen eller nærmeste 100 kr. kommer administrativt ud på et. Vi kan især ikke se sammenhængen mellem at begrænse genberegningen inden for et år og opfyldelsen af det enkelte barns behov - i realiteten vil det virke omvendt.

På vegne af Forældrerepræsentanterne i Københavns kommune Forældreråd

Rie Graversen, Karsten Bagge, Nete Krogsgaard Niss, Mette Rasmussen, Jesper Poulsen

og

Berit Welleberg

Rosenhaven 17

2500 Valby

Københavns Byret

Ministeriet for
Børn, ligestilling, integration og sociale forhold
Holmens Kanal 22
1060 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2014.25

Dato 24. juni 2014

Ved mail af 23. juni 2014 har Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold anmodet om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om social service.

Jeg skal i den anledning på vegne af byretspræsidenterne oplyse, at forslagene ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j. nr. 2014-631

Med venlig hilsen
Søren Axelsen

Til
Social- og Integrationsministeriet
Att. Lene Østergaard,
e-mail: leo@sm.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup

Telefon 33 14 00 10

mail@sjaldnediagnoser.dk
www.sjaldnediagnoser.dk

Under protektion af
H.K.H. Kronprinsesse Mary

Høje Taastrup 14.
august 2014

Vedr. høring om ændring af lov om social service §41.

Sjældne Diagnoser takker for muligheden for at afgive høringssvar til ændring af lov om social service, §41. Sjældne Diagnoser er en paraplyorganisation for p.t. 48 små patientforeninger, der som medlemmer har sjældne borgere – patienter og pårørende – berørt af sjældne sygdomme og handicap. Det er kendetegnende for sjældne tilstande, at de er alvorlige og komplekse – og at der kun findes lidt viden om sygdommene og dét at leve med dem blandt fagfolk i både sundhedsvæsenet og den sociale sektor. Sygdommene er i udgangspunktet genetisk bestemt, og de fleste debuterer i barnealderen.

Sjældne Diagnoser ønsker at fremføre nedenstående bemærkninger til høringsoplægget vedrørende forenkling af udmålingssystemet og præcisering af anvendelsesområdet for merudgiftsydelsen til børn med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse:

Sjældne Diagnoser støtter intentionerne om at forenkle et kompliceret udmålingssystem, samt bestræbelser på at forenkle administrationen. Samtidig er det væsentligt at sikre, at borgerne ikke stilles ringere. Det vil der efter Sjældne Diagnosers opfattelse være stor risiko for, hvis bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013 ændres således, at borgerne kun har ret til at få ydelser i henhold til servicelovens § 41, udmålt en gang årligt.

Det er endvidere uklart, hvordan denne nye regel skal forstås i relation til ovennævnte bekendtgørelses § 5 stk.3, hvorefter enkeltstående udgifter kan dækkes ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb. Betyder dét, at kommunen kan afvise at behandle en ansøgning om et enkeltstående tilskud, under henvisning til, at anmodningen vil blive behandlet ved den årlige revurdering altså et år efter udgiftens afholdelse. Sjældne Diagnoser er bekymrede for, at det kan

medføre økonomiske problemer for familien samt usikkerhed med hensyn til, om et udlæg til sin tid vil blive refunderet. Det vil endvidere stille familier forskelligt, når de søger tilskud til en enkeltstående udgift, som f.eks. til deltagelse i et kursus, afhængig af om familien i forvejen løbende modtager merudgiftsdækning eller ej.

Det er Sjældne Diagnosers opfattelse, at afskaffelsen af den løbende genberegning herunder løbende behandling af engangsudgifter vil betyde forringet økonomi og mindre fleksibilitet for familier med børn med en sjælden diagnose. Det kan blive betydelige beløb, som familierne skal lægge ud dels på grund af tidsperioden og dels fordi, sjældne børns behov for støtte kan ændre sig meget hurtigt. De sjældne sygdomme er ofte komplekse og på grund af rariteten eksisterer, der ofte kun lidt viden om prognoserne. Der kan pludselig opstå forværring af sygdommen og barnet må indlægges, hvilket betyder uforudsete udgifter til mad, transport, parkering etc. Desuden kan familierne have behov for, at deltage i familiekurser hvor de bliver klædt på til at klare de udfordringer som følger med, at have et barn med en sjælden eller slet ingen diagnose. Disse kurser er oftest dyre og familierne er ikke i stand til selv at udlægge udgifterne.

Det kan være svært - især for børn med en meget sjælden diagnose eller ingen diagnose, at sandsynliggøre det kommende års udgifter, som er nødvendige og forudsættelige for at barnet fortsat kan passes og trives i hjemmet.

Den lange tidshorisont for en afgørelse om dækning af merudgifter vil bidrage væsentligt til familiernes usikkerhed omkring, hvilke udgifter der kan opnås dækning for.

Derfor mener Sjældne Diagnoser, at der fortsat skal være mulighed for at borgeren kan kræve løbende vurdering og beregning.

Med venlig hilsen

Birthe Byskov Holm
Formand

Stephanie Jøker Nielsen
Akademisk medarbejder
